



Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Rijksstraatweg 252 te Elst (gem. Rhenen)

Rapportnummer 15-0261

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Rijksstraatweg 252 te Elst (gem. Rhenen)

december 2015

Rapportnummer: 15-0261

In opdracht van: Pouderoyen compagnons
St. Stevenskerkhof 2
6500 AD Nijmegen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl



Veldonderzoek: ir. E.J.F. Claassen

Auteur: ir. E.J.F. Claassen

Kwaliteitscontrole:

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Zorgplicht	4
1.4	Leeswijzer	4
2	Plangebied	6
2.1	Ligging en beschrijving plangebied	6
2.2	Voorgenomen plannen	9
3	Methode	10
4	Natuurwaarden	11
4.1	Beschermde gebieden	11
4.2	Beschermde soorten	13
4.2.1	Flora	13
4.2.2	Vlinders en libellen	13
4.2.3	Mieren, kevers en slakken	14
4.2.4	Vissen	14
4.2.5	Reptielen en amfibieën	15
4.2.6	Vogels	16
4.2.7	Zoogdieren	17
5	Conclusies	20
	Geraadpleegde bronnen	22
	Bijlage 1 Wet- en regelgeving	



1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In verband met de voorgenomen herontwikkeling op de locatie Rijksstraatweg 252 te Elst (gemeente Rhenen) is een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Ten behoeve van de planologische procedures is het noodzakelijk te onderzoeken welke natuurwaarden actueel in het gebied aanwezig zijn en op welke wijze de werkzaamheden hierop effect hebben. Dit om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang. Gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 (o.a. Natura 2000) en het Natuurnetwerk Nederland (NNN). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek heeft tot doel het vaststellen van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in de tabellen van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet. Tevens heeft het onderzoek tot doel vast te stellen op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van dit onderzoek kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Flora- en faunawet een zorgplicht. Deze zorgplicht (artikel 2 Flora- en faunawet) houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden

beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

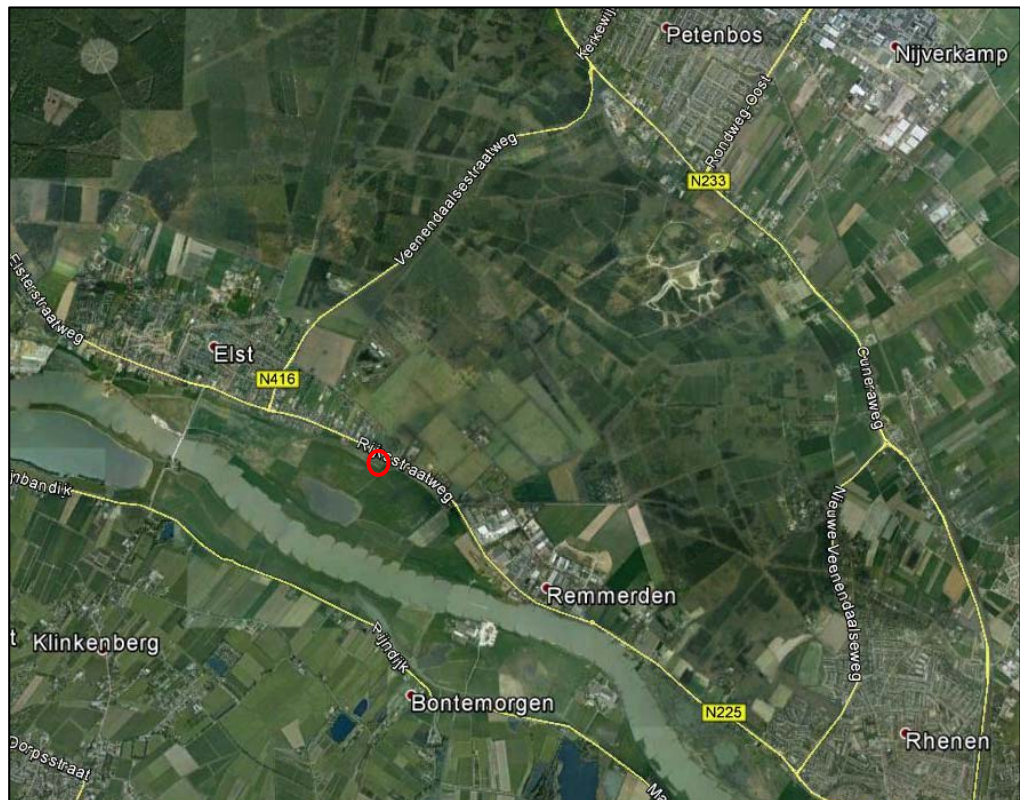
2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

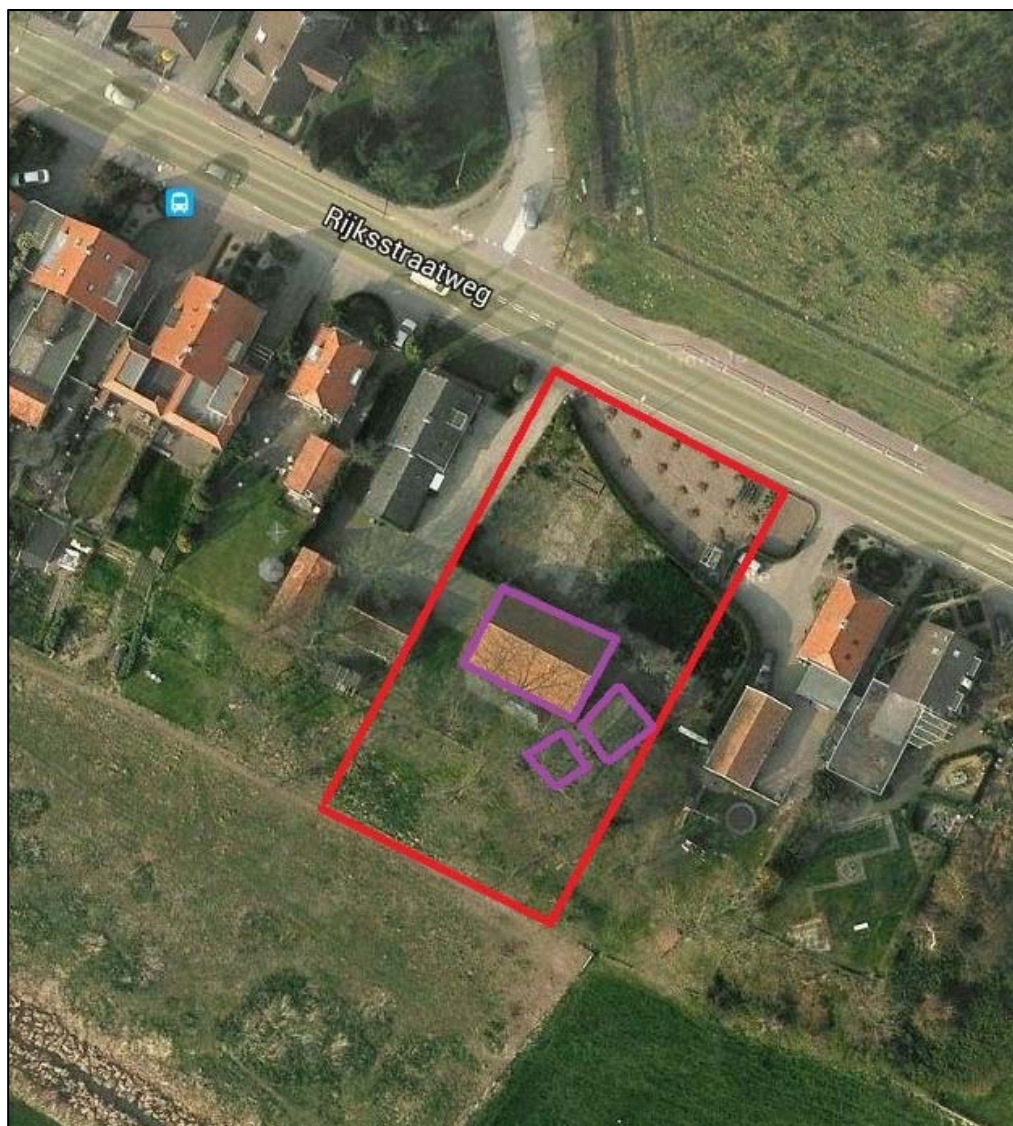
Het plangebied ligt aan de oostrand van de bebouwde kom van Elst (gemeente Rhenen) aan de doorgaande Rijksweg 252. De achterzijde van het plangebied grenst aan de uiterwaarden van de Nederrijn. Ten noorden van het plangebied, aan de overzijde van de Rijksweg, ligt de Utrechtse Heuvelrug. Aan weerszijden grenst het plangebied aan tuinen en woningen.

In de huidige situatie bestaat het plangebied uit siertuin met grasveld en een stukje moestuin. In het plangebied staan drie schuren, een stenen schuur en twee houten schuurtjes. Op het talud naar de uiterwaarden staan enkele bomen en struiken. Rond een deel van het gebied staat een coniferen haag.

De ligging van het plangebied is weergegeven in figuur 1 en de grove begrenzing in figuur 2. Op pagina 7 en 8 is een foto-impressie van het plangebied opgenomen.



Figuur 1. Ligging plangebied (rode cirkel) (bron: Google Earth)



Figuur 2. Begrenzing van het plangebied (rode lijn) Met paars zijn de te slopen schuren aangegeven (bron: Pouderoyen compagnons)



Foto 1. Te slopen stenen schuur



Foto 2. Te slopen houten schuur



Foto 3. Grasveld



Foto 4. Bomen op het talud en aangrenzende uiterwaarden



Foto 5. Zolder stenen schuur



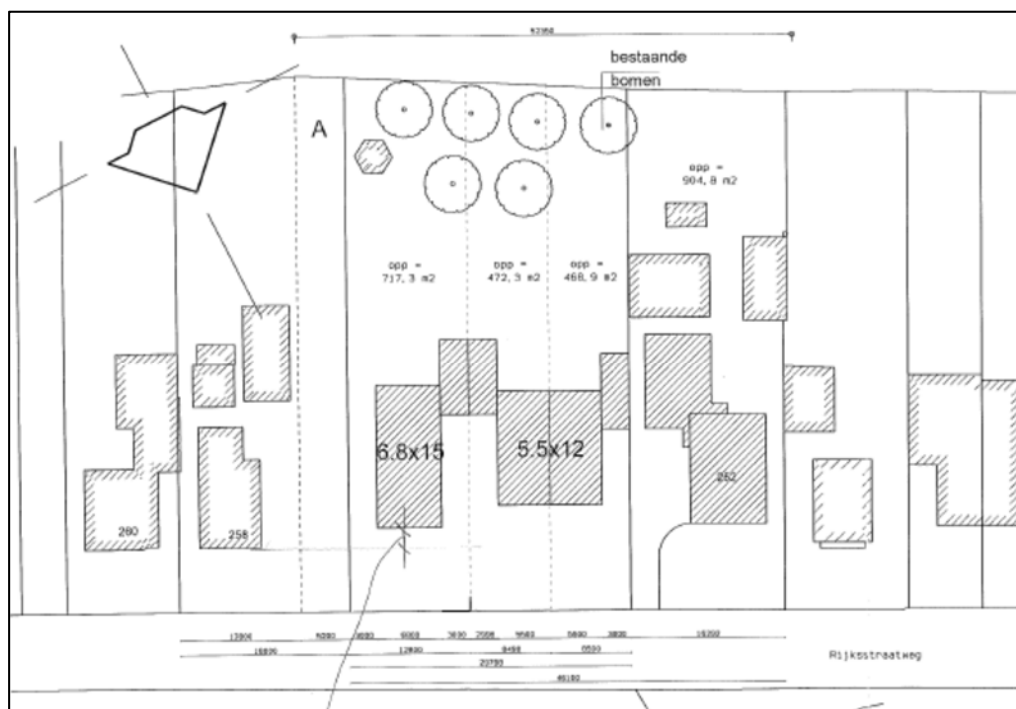
Foto 6. Houten schuur binnen



Foto 7. Utrechtse Heuvelrug

2.2 Voorgenomen plannen

Het voorgenomen plan betreft het slopen van de schuren in het plangebied en het bouwen van woningen. De bestaande bomen op het talud naar de uiterwaarden blijven behouden. In figuur 3 is de stedenbouwkundige schets van de nieuwe inrichting weergegeven.



Figuur 3. Stedenbouwkundige schets (bron: Dick van Laar Bouwkundig ontwerp en tekenbureau bv)

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Er is voor het soortenonderzoek gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlindernet.nl, Libellennet.nl, Waarneming.nl en Telmee.nl en diverse verspreidingsatlassen. De gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen, vissen, vlinders en libellen zijn onder andere uit dergelijke atlassen afkomstig.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het NNN in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooi-resten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Een eenmalig veldbezoek is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van een eenmalig veldbezoek het voorkomen van soorten niet per definitie is uit te sluiten. De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 12 november 2015 in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: droog, bewolkt, matige wind en circa 14 °C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase van het ministerie van EZ blijkt dat het de uiterwaarden grenzend aan het plangebied behoren tot het Natura 2000-gebied “Rijntakken”. De ligging van het plangebied ten opzichte van het Natura 2000-gebied is weergegeven in figuur 4.



Figuur 4. Plangebied (binnen rode cirkel) ten opzichte van Natura 2000-gebied (geel) (bron: synbiosys.alterra.nl/natura2000)

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland. In provincie Utrecht bestaat het Natuurnetwerk Nederland uit de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en de Groene contour.

Zoals blijkt uit gegevens van provincie Utrecht maakt het plangebied geen deel uit van de EHS of de Groene contour. De uiterwaarden grenzend aan het plangebied en het gebied aan de overzijde van de Rijksweg behoren tot de EHS. Het dichtstbijzijnde gebied dat tot de Groene contour behoort, ligt ongeveer 50 meter ten

oosten van het plangebied. De ligging van het plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland is weergegeven in figuur 5.



Figuur 5. Plangebied (rode lijn) ten opzichte van EHS (donker groen) en de Groene contour (licht groen)
(bron: webkaart.provincie-utrecht.nl)

Effectbeoordeling

Aangezien het plangebied buiten het Natura 2000-gebied en het Natuurnetwerk Nederland ligt, kunnen alleen effecten optreden op het gebied middels externe werking. Dit betreft in dit geval mogelijke verstoring door geluid, licht en trilling. De sloop van de schuren zal niet een dusdanig verstoring geven door geluid, licht of trilling dat hiervan significant negatieve effecten te verwachten zijn op het Natura 2000-gebied en het Natuurnetwerk Nederland.

In de bouwfase kan de geluidsbelasting vanuit het plangebied mogelijk hoger zijn dan in de huidige situatie. Daarnaast kan eventueel gebruikte bouwverlichting uitstralen naar de omgeving. Deze situatie is echter tijdelijk. Tevens zal het geluid (deels) gedempt en het licht (deels) geabsorbeerd worden door de bomen en struiken op het talud die behouden blijven. Het is derhalve redelijkerwijs uit te sluiten dat tijdens de bouwfase significant negatieve effecten zullen optreden op het Natura 2000-gebied en het Natuurnetwerk Nederland.

Het geluid, licht en de trillingen in de gebruiksfase van de nieuwe woningen zal opgaan in het bestaande geluid, licht en de trillingen vanuit de bestaande woningen. Het is redelijkerwijs uit te sluiten dat de nieuwe woningen significant negatieve effecten tot gevolg hebben op het Natura 2000-gebied en het Natuurnetwerk Nederland.

Conclusie

De aan het plangebied grenzende uiterwaarden behoren tot het Natura 2000-gebied “Rijntakken” en het Natuurnetwerk Nederland. Tevens behoort het gebied aan de overzijde van de Rijksweg tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het is redelijkerwijs uit te sluiten dat de sloop van de schuren, de bouw en het gebruik van de nieuwe woningen significant negatieve effecten tot gevolg heeft ten aanzien van het Natura 2000-gebied en het Natuurnetwerk Nederland.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of er mitigerende maatregelen nodig zijn.

4.2.1 Flora

Het plangebied bestaat naast de schuren uit een siertuin met grasveld en een kleine moestuin. Tijdens het veldbezoek zijn in het plangebied alleen tuinplanten en algemeen voorkomende planten van matig voedselrijke omstandigheden aangetroffen. Gezien de kenmerken van het plangebied en het gebruik als tuin is het voorkomen van beschermde plantensoorten redelijkerwijs uit te sluiten.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde plantensoorten in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.2.2 Vlinders en libellen

Uit de atlas De dagvlinders van Nederland (Bos et al. 2006), de website Vlindernet.nl en gegevens van de NDFF blijkt dat op een afstand van nul tot één kilometer van het plangebied de beschermde vlindersoort keizersmantel (FFtabel 3) voorkomt. Op een afstand van een tot vijf kilometer van het plangebied is het voorkomen bekend van de beschermde vlindersoorten heideblauwtje en rouwmantel (beide FFtabel 3). Uit het veldbezoek blijkt dat in het plangebied geschikte biotopen ontbreken voor het voorkomen van deze en andere beschermde vlindersoorten. Beschermde dagvlinders hebben specifieke habitateisen; het plangebied voldoet hier niet aan.

Uit de atlas De Nederlandse libellen (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002), de website Libellennet.nl en gegevens van de NDFF blijkt dat binnen een kilometer van het plangebied de beschermde libelsoort rivierrombout (FFtabel 3) voorkomt.

De rivierrombout is een soort van grote rivieren (Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2002). Het is bekend dat deze soort voorkomt langs de Nederrijn. Het habitat van de rivierrombout bestaat uit grote rivieren en beken, vooral de plaatsen waar zand en slib is afgezet (www.libellennet.nl). In het

plangebied is geen geschikt voortplantingshabitat voor de rivierrombout aanwezig. Er kan niet worden uitgesloten dat er incidenteel een rivierrombout foeragerend door het plangebied heen trekt.

Voor andere beschermde libellensoorten ontbreekt geschikt habitat in het plangebied.

Effectbeoordeling

Mogelijk foerageert incidenteel de beschermde libelsoort rivierrombout (FFtabel 3) in het plangebied. Het plangebied is echter marginaal geschikt voor de soort en vormt geen essentieel foerageergebied. Gezien de aard van de voorgenomen plannen kan worden uitgesloten dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van het foerageergebied van de rivierrombout.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde soorten dagvlinders in het plangebied kan worden uitgesloten. Mogelijk foerageert incidenteel de beschermde libelsoort rivierrombout (FFtabel 3) in het plangebied. Het plangebied is echter marginaal geschikt voor de soort en vormt geen essentieel foerageergebied. Negatieve effecten ten aanzien van de rivierrombout kunnen worden uitgesloten.

4.2.3 *Mieren, kevers en slakken*

Beschermde soorten mieren en houtkevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen. Deze biotopen zijn niet aanwezig in het plangebied.

Beschermde waterkevers zijn afhankelijk van grote, permanent stilstaande wateren. Oppervlaktewater dat aan deze eisen voldoet ontbreekt in het plangebied. Het voorkomen van beschermde waterkevers in het plangebied kan worden uitgesloten.

Uit verspreidingskaarten van het Compendium voor de leefomgeving blijkt dat in de omgeving van het plangebied de beschermde aquatische slakkensoort platte schijfhoren voorkomt. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater kan het voorkomen van platte schijfhoren in het plangebied worden uitgesloten. Gezien de bekende verspreiding kan het voorkomen van de beschermde wijngaardslak (FFtabel 1) redelijkerwijs worden uitgesloten.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde soorten mieren, kevers en slakken in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.2.4 *Vissen*

In het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig. Hierdoor is het uit te sluiten dat (beschermde) vissoorten voorkomen. Daarom is niet nader onderzocht of beschermde vissen voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Conclusie

Het voorkomen van beschermde vissen in het plangebied is uit te sluiten.

4.2.5 *Reptielen en amfibieën*

Volgens de verspreidingskaarten in het boek 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al. 2009) en gegevens van de NDFF en RAVON komen in de omgeving van het plangebied de amfibieënsoorten; kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker, meerkikker (alle FFtabel 1), poelkikker, rugstreeppad, kamsalamander en heikikker (alle FFtabel 3) voor.

De genoemde soorten kunnen leefgebied vinden in de aan het plangebied grenzende uiterwaarden en/of op de Utrechtse Heuvelrug aan de overzijde van de Rijksstraatweg.

In het plangebied ontbreekt oppervlaktewater waardoor geen voortplantingshabitat aanwezig is voor amfibieën. Door het ontbreken van voortplantingshabitat en het gebruik als tuin is het plangebied voor de meer aan water gebonden soorten bastaardkikker, meerkikker, poelkikker, kleine watersalamander en kamsalamander ongeschikt als landhabitat. Voor de minder kritische soorten bruine kikker en gewone pad (beide FFtabel 1) kan het plangebied wel functioneren als landhabitat.

Uit het veldbezoek blijkt dat in het plangebied geschikte biotopen ontbreken voor de pioniersoort rugstreeppad (FFtabel 3), zijn voorkomen in het plangebied kan dan ook worden uitgesloten. Deze soort komt voor in zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek die in het plangebied niet aanwezig zijn.

De heikikker komt vooral voor in vochtige heidegebieden, waar sprake is van veenvorming en in hoog- en laagveengebieden (Creemers et al. 2009). In het plangebied ontbreekt geschikt biotoop voor de heikikker. Het voorkomen van deze soort binnen het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Volgens 'De amfibieën en reptielen van Nederland' (Creemers et al. 2009) en gegevens van de NDFF en RAVON komen op een afstand van één tot vijf kilometer van het plangebied de beschermde reptielsoorten levendbarende hagedis (FFtabel 2), hazelworm en zandhagedis (beide FFtabel 3) voor. Uit het veldbezoek blijkt dat in het plangebied geschikte biotopen ontbreken voor het voorkomen van deze en andere beschermde soorten reptielen. Het voorkomen van beschermde soorten reptielen in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.

Effectbeoordeling

Mogelijk vormt het plangebied landhabitat voor enkele algemene soorten amfibieën van FFtabel 1. De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op het landhabitat van amfibieën van FFtabel 1.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten uit FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het is niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen voor deze soorten.

Conclusie

De voorgenomen plannen hebben mogelijk een negatief effect op het landhabitat van enkele algemene soorten amfibieën van FFtabel 1. Voor de soorten uit FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Het is niet noodzakelijk mitigerende maatregelen te nemen voor deze soorten.

Het voorkomen van zwaarder beschermde soorten amfibieën uit FFtabel 3 in het plangebied kan worden uitgesloten.

Het voorkomen van beschermde reptielen in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.2.6 *Vogels*

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor algemene vogelsoorten. Deze soorten kunnen broedgebied vinden in de bomen en struiken binnen het plangebied en in de omgeving.

Tijdens het veldbezoek zijn enkele algemeen voorkomende vogels waargenomen, waaronder merel, ekster, houtduif en koolmees.

Tijdens het veldbezoek zijn geen (sporen van) vaste rust- en verblijfplaatsen van jaarrond beschermde vogelsoorten aangetroffen in het plangebied. Er zijn geen huismussen waargenomen in het plangebied en de directe omgeving. Als het plangebied leefgebied zou zijn van huismussen hadden deze waargenomen moeten worden. In deze tijd van het jaar zijn huismussen veelal te vinden in groenblijvende struiken en bomen. Doordat geen huismussen zijn waargenomen, kan het voorkomen van deze soort binnen het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied kerkuil, steenuil en ransuil voorkomen. Het plangebied kan onderdeel vormen van het grotere leefgebied van kerkuil, ransuil en/of steenuil. Echter vanwege het gebruik als tuin en de ligging tussen woningen zal het plangebied van weinig tot geen belang zijn voor kerkuil, ransuil en/of steenuil. Tijdens het veldbezoek is uitgebreid gezocht naar (sporen van) vaste rust- en verblijfplaatsen van uilen in het plangebied. Hierbij is gelet op onder andere aanwezigheid van braakballen, krijtstrepen (poepsporen), veren en de toegankelijkheid van de schuren. Er zijn geen aanwijzingen gevonden van de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van uilen in het plangebied. Derhalve kan worden uitgesloten dat vaste rust- en verblijfplaatsen van kerkuil, ransuil en steenuil aanwezig zijn in het plangebied.

Effectbeoordeling

Indien er beplanting wordt verwijderd hebben de voorgenomen plannen mogelijk een negatief effect broedende exemplaren van algemene vogelsoorten. In het plangebied en de directe omgeving blijft voldoende

geschikt foerageergebied voor algemene vogelsoorten behouden. Ten aanzien van het foerageergebied van algemene vogelsoorten treden zodoende geen negatieve effecten op.

Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het grotere leefgebied van kerkuil, ransuil en/of steenuil. Aangezien het plangebied vanwege het gebruik als tuin en de ligging tussen woningen van weinig tot geen belang is voor deze uilen kunnen negatieve effecten op kerkuil, ransuil en steenuil worden uitgesloten.

Mitigerende maatregelen

Voor de algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat, indien exemplaren aan het broeden zijn, het snoeien van bomen en struiken, verwijderen van begroeiing en kappen van bomen niet kan plaatsvinden zonder deze dieren te verstoren. Door struiken en bomen buiten het broedseizoen van vogels te verwijderen/snoeien, wordt voorkomen dat er negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met half juli.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Als het eventueel verwijderen en/of snoeien van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van broedende vogels. Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het grotere leefgebied van kerkuil, ransuil en/of steenuil. Negatieve effecten op kerkuil, ransuil en steenuil kunnen worden uitgesloten.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen en Korsten en Regelink (2010) blijkt dat de soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, baardvleermuis, Brandts vleermuis en vale vleermuis (alle FFtabel 3) voorkomen in de omgeving van het plangebied.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De schuren hebben gaten in de daken, onbeschoten kappen en geen spouwmuren. Daarnaast hebben de houten schuurtjes openingen in de wanden. Vanwege de constructie zijn de schuren ongeschikt voor het herbergen van vleermuisverblijfplaatsen. De bomen in het plangebied bevatten geen holtes en bieden zodoende geen mogelijkheden voor vleermuisverblijfplaatsen. Mogelijk vormt de langgerekte lijn van bomen op het talud een vliegroute van vleermuizen.

Overige zoogdieren

Het plangebied kan (onderdeel van) het leefgebied vormen van soorten als mol, egel en diverse algemene muizensoorten (alle FFtabel 1).

Uit het bronnenonderzoek blijkt dat in de omgeving van het plangebied de volgende beschermde zoogdiersoorten voorkomen: damhert, eekhoorn, wild zwijn (alle FFtabel 2), bever, boomarter en waterspitsmuis (alle FFtabel 3).

Uit het veldbezoek is gebleken dat het plangebied geen geschikt leefgebied vormt voor damhert en wild zwijn. Het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het grotere leefgebied van eekhoorn. In de bomen in het plangebied zijn geen nesten van eekhoorn waargenomen.

Bever en waterspitsmuis zijn gebonden aan water. Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied kan het voorkomen van deze soorten worden uitgesloten.

Boomarter komt voor in bosgebieden. Het plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor de boomarter. Derhalve kan het voorkomen van deze soort worden uitgesloten in het plangebied.

Effectbeoordeling

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling zal geen negatief effect hebben op de functie van het plangebied als foerageergebied. Het plangebied en de directe omgeving blijven geschikt als foerageergebied voor vleermuizen.

Mogelijk vormt de langgerekte lijn van bomen op het talud een vliegroute van vleermuizen. De bomen op het talud blijven behouden. Het daarom uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op een mogelijke vliegroute.

Een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 benut het plangebied mogelijk als (onderdeel van hun) leefgebied. De voorgenomen ontwikkeling heeft op het moment dat de werkzaamheden plaatsvinden tijdelijk negatieve effecten op het leefgebied van dieren. Na de werkzaamheden is het plangebied weer geschikt voor de grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1.

Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het grotere leefgebied van eekhoorn. Aangezien de bomen op het talud behouden blijven, zullen geen negatieve effecten optreden op mogelijk in deze bomen aanwezige nesten van eekhoorn. Het plangebied en de omgeving blijven geschikt als leefgebied van de eekhoorn. Derhalve is het uit te sluiten dat de voorgenomen ontwikkelingen negatieve effecten tot gevolg hebben ten aanzien van eekhoorn.

Mitigerende maatregelen

Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Conclusie

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling heeft hierop geen negatief effect. De langgerekte lijn van bomen op het talud vormt mogelijk een vliegroute van vleermuizen. De voorgenomen ontwikkeling heeft hierop geen negatief effect.

Het plangebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren van FFtabel 1 geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt in het kader van ruimtelijke ontwikkeling een algehele vrijstelling. Het is derhalve niet noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen voor de zoogdiersoorten van FFtabel 1.

Mogelijk vormt het plangebied onderdeel van het leefgebied van eekhoorn. De voorgenomen plannen hebben hierop geen negatief effect.

5 Conclusies

Beschermde gebieden

De aan het plangebied grenzende uiterwaarden behoren tot het Natura 2000-gebied “Rijntakken” en het Natuurnetwerk Nederland. Tevens behoort het gebied aan de overzijde van de Rijksstraatweg tot het Natuurnetwerk Nederland.

Het is redelijkerwijs uit te sluiten dat de sloop van de schuren, de bouw en het gebruik van de nieuwe woningen significant negatieve effecten tot gevolg heeft ten aanzien van het Natura 2000-gebied en het Natuurnetwerk Nederland.

Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan in de tabellen van de Flora- en faunawet, zie tabel 1 op de volgende pagina.

Soorten van FFtabel 1

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt door enkele grondgebonden zoogdieren en algemene soorten amfibieën die zijn opgenomen in FFtabel 1. De voorgenomen plannen hebben tot gevolg dat het leefgebied van deze soorten aangetast wordt. Voor de soorten van FFtabel 1 geldt een algehele vrijstelling bij het uitvoeren van ruimtelijke ontwikkelingen. Het is derhalve niet nodig mitigerende maatregelen te nemen voor de soorten van FFtabel 1.

Soorten van FFtabel 2

Mogelijk vormt het plangebied een onderdeel van het grotere leefgebied van eekhoorn (FFtabel 2). Aangezien de bomen op het talud behouden blijven, zullen geen negatieve effecten optreden op mogelijk in deze bomen aanwezige nesten van eekhoorn. Het plangebied en de omgeving blijven geschikt als leefgebied van de eekhoorn. Derhalve is het uit te sluiten dat de voorgenomen ontwikkelingen negatieve effecten tot gevolg hebben ten aanzien van eekhoorn.

Soorten van FFtabel 3

Mogelijk foerageert incidenteel de beschermde libelsoort rivierrombout (FFtabel 3) in het plangebied. Het plangebied is echter marginaal geschikt voor de soort en vormt geen essentieel foerageergebied. Negatieve effecten ten aanzien van de rivierrombout kunnen worden uitgesloten.

Het plangebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen (FFtabel 3). De voorgenomen ontwikkeling heeft hierop geen negatief effect. De schuren bieden geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Mogelijk vormt de langgerekte lijn van bomen op het talud een vliegroute van vleermuizen. De bomen op het talud blijven behouden. Het daarom uit te sluiten dat negatieve effecten optreden op een mogelijke vliegroute.

Soorten van FFtabel vogels

Het plangebied is geschikt als foerageer- en broedgebied voor algemene vogelsoorten (FFtabel vogels). Als het eventueel verwijderen en/of snoeien van bomen en struiken buiten het broedseizoen plaatsvindt, wordt voorkomen dat er negatieve effecten optreden ten aanzien van algemeen voorkomende vogelsoorten.

Er zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen in het plangebied.

Het plangebied vormt mogelijk onderdeel van het grotere leefgebied van kerkuil, ransuil en/of steenuil. Aangezien het plangebied vanwege het gebruik als tuin en de ligging tussen

woningen van weinig tot geen belang is voor deze uilen kunnen negatieve effecten op kerkuil, ransuil en steenuil worden uitgesloten.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Amfibieën	FFtabel 1	Landhabitat	Ja	Nee	-
Grondgebonden zoogdieren	FFtabel 1	Leefgebied	Ja	Nee	-
Eekhoorn	FFtabel 2	Leefgebied	Nee	Nee	-
Rivierrombout	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	Nee	-
Vleermuizen	FFtabel 3	Foerageergebied	Nee	Nee	-
Vleermuizen	FFtabel 3	Vliegroute	Nee	Nee	-
Vogels	Vogels (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageer- en broedgebied	Ja	Nee, op voorwaarde uitvoeren maatregelen	Verwijderen en/of snoeien van begroeiing buiten het broedseizoen
Uilen	Vogels (nest jaarrond beschermd)	Leefgebied	Nee	Nee	-

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- + Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- + Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- + Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging- rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- + Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- + Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- + Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.

Internet

- + <http://www.compendiumvoordeleefomgeving.nl/indicatoren/nl1415-Korfslakken.html?i=2-10>
- + <https://webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart?bookmark=8ad0a09c4b022b83014b592c77f9006b>, 8 december 2015
- + <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>, 8 december 2015
- + NDFF - quickscanhulp.nl 08-12-2015 11:35:27
- + www.eis-nederland.nl
- + www.libellennet.nl
- + www.ravon.nl
- + www.soortenbank.nl
- + www.telmee.nl
- + www.vlindernet.nl
- + www.waarneming.nl
- + www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet beschermt soorten, niet individuele planten of dieren, om te voorkomen dat het voortbestaan van de soort in gevaar komt. Alle soorten hebben een eigen rol in het ecosysteem en dragen bij aan de biodiversiteit.

Doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is het 'Nee, tenzij' principe. Dit betekent dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan. Heel vaak gaan activiteiten en de bescherming van soorten prima samen. Soms is het optreden van schade aan beschermde dieren en planten echter onvermijdelijk. In die situaties is het nodig om vooraf te bekijken of hiervoor een vrijstelling geldt, of dat een ontheffing moet worden aangevraagd.

In de Flora- en faunawet geldt een verbod op activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten. De wet spreekt niet van (ruimtelijke) plannen. Op basis van de onderzoeksplicht (Wro) en de plicht tot het vaststellen van een uitvoerbaar plan dient bij het maken van bestemmingsplannen beoordeeld te worden of er belemmeringen aanwezig zijn voor verlening van een eventuele ontheffing voor de activiteiten in het plan.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen is in sommige gevallen een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet van toepassing. Bij de vrijstellingsregeling zijn twee criteria belangrijk: de zeldzaamheid van de aangetroffen soort en de ingrijpendheid van de werkzaamheden. Hoe zeldzamer de soort en hoe ingrijpender de activiteit, hoe strikter de regeling:

- + voor de soorten van FFtabel 1 is geen ontheffing nodig;
- + voor de soorten van FFtabel 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is, zijn ook de soorten uit FFtabel 2 ontheffingsplichtig;
- + voor soorten van FFtabel 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Deze bescherming geldt ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

De zorgplicht uit artikel 2 blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving.

Natuurbeschermingswet 1998 (bron: Rijksoverheid)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

In 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-

gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstoringseffect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets. De habitattoets is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:

- + oriëntatiefase (en vooroverleg);
- + verslechterings- en verstoringstoets;
- + passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring vanwege de Natuurbeschermingswet nodig.

Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:

- + er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
- + er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
- + er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:

- + of deze kans reëel is en
- + of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland (bron: Rijksoverheid 2015)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het ruimtelijke beleid voor het Natuurnetwerk Nederland is gericht op behoud en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden. Daarom geldt binnen het Natuurnetwerk Nederland het 'nee, tenzij'-regime. Dit betekent dat nieuwe plannen, projecten of handelingen niet zijn toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten.